

PBU-001-011302 Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

November/December - 2018

Economics : Paper - 08

(Planning & Development Policies)
(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 011302

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ ભારતીય આયોજન વ્યવસ્થા અને ધ્યેયો સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૧ આર્થિક વિકાસમાં બજારો અને રાજ્યનો ફાળો સમજાવો. ૧૪
- ૨ ભારતીય આયોજનની સિદ્ધિઓ અને નિષ્ફળતાઓનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
અથવા
- ૨ આર્થિક વિકાસમાં પંચાયતીરાજનો ફાળો ચર્ચો. ૧૪
- ૩ ભારતના આર્થિક વિકાસમાં સામાજિક આંતરમાળખાનો ફાળો સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૩ ભારતમાં સામાજિક આંતરમાળખાના વિકાસના અભિગમની ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૪ ભારતીય રાજકોષીય વલિત વ્યવસ્થાની કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
અથવા
- ૪ ભારતની આર્થિક વ્યવસ્થામાં કરવામાં આવેલા રાજકોષીય સુધારાઓનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- ૫ ટૂંક નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
(૧) નિભાવપાત્ર વિકાસ
(૨) માનવ વિકાસ આંક
(૩) વિકાસમાં NGOનો ફાળો
(૪) ભારતીય આયોજનમાં સુધારાઓ.

ENGLISH VERSION

1 Explain Indian planning process and its objectives. **14**

OR

1 Explain role of markets and state in economic development. **14**

2 Evaluate success and failure of Indian planning. **14**

OR

2 Discuss role of Panchayati Raj in economic development. **14**

3 Explain role of social-infrastructure in economic development. **14**

OR

3 Discuss approach to develop social infrastructure in India. **14**

4 Evaluate performance of fiscal federalism in India. **14**

OR

4 Evaluate fiscal reforms implemented in India. **14**

5 Write short notes : (any two) **14**

(a) Sustainable Development.

(b) Human Development Index.

(c) Role of NGOs in Economic Development.

(d) Reforms in Indian Planning.
